

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter och till vissa lagar som har samband med den

Till försvarsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter och till vissa lagar som har samband med den (RP 31/2020 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för utlåtande till försvarsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- finansråd Tero Meltti, finansministeriet
- projektledare Lasse Koponen, finansministeriet
- projektchef Ilkka Koponen, finansministeriet
- budgetråd Kirsti Vallinheimo, finansministeriet
- referendarieråd Jarmo Hirvonen, Riksdagens justitieombudsmans kansli
- avdelningschef Jukka Aalto, inrikesministeriet
- ledande expert Ari-Pekka Dag, inrikesministeriet
- specialsakkunnig Tanja Müller, arbets- och näringsministeriet
- enhetschef Sara Kajander, försvarsministeriet
- teknologidirektör Jyrki Wasastjerna, Polisstyrelsen
- fastighetsdirektör Heikki Lappalainen, Gränsbevakningsväsendet
- tf. informationsservicechef Juhani Tikkanen, Riksarkivet
- ekonomidirektör Mikko Ahola, Senatfastigheter
- branschdirektör Riitta Juutilainen, Senatfastigheter
- branschdirektör Jari Panhelainen, Senatfastigheter
- förhandlingschef Harri Sirén, Fackförbundet Pro rf
- huvudförtroendeman Aki Pöyry, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
- ansvarig avtalsfunktionär Jorma Viiala, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- professor Olli Mäenpää
- professor Janne Salminen
- biträdande professor Heidi Falkenbach.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

Skriftligt yttrande har lämnats av
- justitieministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen

För närvarande finns bestämmelser om Senatfastigheter endast i den allmänna lagen om statliga affärsverk (1062/2010 (nedan också affärsverkslagen). Lagen innehåller allmänna bestämmelser som gäller alla statliga affärsverk och vissa specialbestämmelser som gäller Senatfastigheter. Senatfastigheter är dock för närvarande det enda statliga affärsverk som omfattas av den allmänna lagen om statliga affärsverk. Men det finns ingen specifik lag om affärsverket Senatfastigheter. I samband med behandlingen av propositionen har detta visat sig vara en allvarlig brist i lagstiftningen.

Som det framgår av det huvudsakliga innehållet i propositionen är avsikten att utifrån lagförslag 1 stifta en specifik lag om affärsverket Senatfastigheter. Lagen ska även gälla dotteraffärsverket Försvarsfastigheter och Senatkongcernen, som affärsverken bildar tillsammans. Samtidigt föreslås det att bestämmelserna om Senatfastigheter stryks ur den allmänna lagen om statliga affärsverk. Dessutom ska den allmänna lagen om affärsverk kompletteras med bestämmelser som väsentligt kompletterar lagen jämfört med nuläget. Under behandlingen av ärendet har det klarnat att i synnerhet den nuvarande lagstiftningen om Senatfastigheter är mycket knapphändig och bristfällig. Också den gällande allmänna lagen om statliga affärsverk har visat sig vara bristfällig. I propositionen föreslås därför väsentliga korrigeringar i den.

Syftet med det nya lagförslaget om Senatkongcernen och dess affärsverk är att inkludera alla behövliga bestämmelser som inte ingår i den allmänna lagen. Dessutom föreslås omfattande ändringar i den allmänna lagen. Detta regelverk hör i väsentliga delar till förvaltningsutskottets fackområde. Det huvudsakliga innehållet i propositionen ger en rättvisande bild av innehållet i denna. Däremot innehåller propositionen en del avsnitt som ger en ensidig och delvis felaktig bild av helheten genom att framhäva endast inrättandet av Försvarsfastigheter. Bestämmelserna om detta utgör en del av regleringen, men den mest väsentliga rättsgrunden utgörs av helt nya bestämmelser om affärsverken och den kongcern som de bildar samt av de normer som omarbetas i den allmänna lagen om statliga affärsverk. Det måste också noteras att den aktuella lagstiftningen gäller statens hela fastighetsförmögenhet och alla lokaltjänster i anslutning till den.

Förutom de väsentliga lagstiftningsändringar som föreslås i propositionen har det under behandlingen i utskottet framkommit betydande behov av att korrigera de aktuella lagförslagen. Förvaltningsutskottet har med beaktande av sitt fackområde granskat propositionen som helhet och dess olika delar. Utskottet lägger således också fram förslag för att grundlagsutskottets anmärkningar i utlåtande GrUU 34/2020 rd ska bli beaktade på behörigt sätt.

En del av de föreslagna bestämmelserna gäller Försvarsfastigheter. Också till denna del har regleringen ett nära samband med bestämmelserna om Senatfastigheter och Senatkongcernen. De betydande problem i lagstiftningens innehåll som framkommit vid behandlingen av propositionen

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

beror inte så mycket på de föreslagna bestämmelserna om Försvarsfastigheter, utan framför allt på bristerna i rättsgrunden för hela Senatsystemet. I detta sammanhang har utskottet av tidsskäl inte kunnat bedöma alla frågor och problem som hänför sig till Senatsystemet, eftersom det är tidskrävande att lösa de problem som lyfts fram i grundlagsutskottets utlåtande och tidsplanen är begränsad på grund av utskottets stora arbetsbörda mot slutet av höstsessionen. Det viktigaste har varit att lagförslagen får en sådan godtagbar utformning att den aktuella lagstiftningen kan sättas i kraft. I övrigt finns det skäl att ta upp frågekomplexet på nytt senare (se förslaget till uttalande om en redogörelse nedan).

Förvaltningsutskottet konstaterar här liksom grundlagsutskottet i sitt utlåtande (GrUU 34/2020 rd) att Senatfastigheter sköter en uppgift som är av stor betydelse för de statliga myndigheterna. Lokalfrågorna har i praktiken delvis också betydande konsekvenser med tanke på en ändamålsenlig skötsel av myndigheternas uppgifter och de resurser som myndigheterna förfogar över. Liksom grundlagsutskottet ser förvaltningsutskottet det som viktigt att Senatfastigheters ställning och uppgifter granskas separat i sin helhet och att riksdagens biträdande justitieombudsman på eget initiativ har inlett en utredning om Senatfastigheters rättsliga ställning (EOAK/6870/2019). Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande för egen del att utskottet har granskat komplexet endast i begränsad omfattning (se närmare GrUU 34/2020 rd).

Försvarsfastigheter

Förvaltningsutskottet anser det vara motiverat att den fastighetsegendom som Försvarsmakten förfogar över samlas i dotteraffärsverket Försvarsfastigheter. Försvarsmaktens lokaler och användningen av dem avviker avsevärt från statens lokalbehov över lag och användningen av lokalerna. Inom försvarsmaktens verksamhetsområde är största delen av lokalerna speciallokaler och dessutom finns en stor del av lokalerna på områden som är stängda för allmänheten. Användningen av lokalerna bestäms av de särskilda behoven inom den militära verksamheten. Därför bör nybyggnad, grundlig renovering och användning av lokalerna kunna planeras på lång sikt. Många fastighetsinvesteringar är under den pågående strategiperioden också direkt anknutna till upphandlingar av vapensystem och materiel. Utskottet anser det vara ett bra mål att i och med reformen dämpa ökningen av Försvarsmaktens lokalkostnader.

Förvaltningsutskottet har tidigare i olika sammanhang lyft fram särdragen hos polisens och Gränsbevakningsväsendets lokaler och de särskilda behov som detta medför. Tanken på ett separat dotterbolag som ska inrättas för säkerhetsmyndigheternas lokaler verkar dock inte till denna del ha lett till åtgärder.

Utskottet framhåller att genomförandet av lokalprojekt i vilket fall som helst, i fråga om försvarsförvaltningen och andra förvaltningsområden, förutsätter att myndigheterna i planerna för de offentliga finanserna och i de årliga statsbudgetarna får finansiella resurser som även täcker de totala hyreskostnaderna inklusive höjningar. Lika nödvändigt är det att Senatfastigheter och Försvarsfastigheter anvisas tillräckliga investeringsfullmakter för att genomföra projekten.

Förvaltningsutskottet har i sitt utlåtande om budgetpropositionen för 2021 betraktat lokalhyrorna som lagstadgade utgifter som ska budgeteras till fullt belopp eller åtminstone som därmed jäm-

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

förbara nödvändiga utgifter för skötseln av lagstadgade uppgifter (FvUU 19/2020 rd). Hyreskostnaderna för lokaler är inte avsedda att kopplas till produktivitetsprojekt.

Bestämmelserna om Senatkoncernens uppgifter

I sitt utlåtande kommer grundlagsutskottet med flera konstitutionella anmärkningar om lagstiftningsordningen. Förvaltningsutskottet lägger i detaljmotiveringen nedan fram ett förslag till hur dessa synpunkter kan beaktas på behörigt sätt. I en av de viktigaste ståndpunkterna noterar grundlagsutskottet att bestämmelserna om Senatkoncernens uppgifter i lagen är mycket knappa och att lagen inte innehåller tillräckliga bestämmelser om de allmänna grunderna för affärsverkets verksamhet och ekonomi med tanke på 84 § 4 mom. i grundlagen. Med dessa allmänna grunder avses affärsverkets verksamhetsområde och uppgifter, principerna för affärsverkets ekonomi samt principerna för styrningen av affärsverket (RP 262/1990 rd, s. 53/II). Genom lag ska det således föreskrivas åtminstone om de allmänna grunderna för affärsverkskoncernens serviceavtal och om grunderna för prissättningen. Om avsikten är att affärsverket kan förutsätta att ett ämbetsverk eller en inrättning ingår ett serviceavtal med affärsverket, ska också bestämmelser om detta utfärdas genom lag, av orsaker som beror på 84 § 4 mom. i grundlagen.

Förvaltningsutskottet konstaterar att en innehållsmässigt knapphändig grundläggande bestämmelse om Senatkoncernens affärsverks uppgifter ingår i 2 § i lagförslag 1. Där står det att affärsverken har till uppgift att enligt serviceavtal tillhandahålla lokaltjänster och andra tjänster med direkt anknytning till dem för de kunder som avses i 2 § i affärsverkslagen samt att förvalta den statliga fastighetsförmögenhet som affärsverken besitter.

Förvaltningsutskottet anser att den reglering som föreslås i propositionen måste preciseras på grund av grundlagsutskottets anmärkning om lagstiftningsordningen. I regleringen på lagnivå ska det utifrån en utredning som förvaltningsutskottet fått ingå bestämmelser om åtminstone följande allmänna grunder för verksamheten vid Senatkoncernens affärsverk:

- *Affärsverkens verksamhetsområde och uppgifter, principerna för affärsverkens ekonomi samt principerna för styrningen av affärsverken.* Utskottet har behandlat dessa frågor och lägger i detaljmotiveringen fram sitt förslag till lämplig reglering i 1, 2 och 4 § i lagförslag 1.
- *Allmänna grunder för serviceavtal.* Lagen ska åtminstone ange de allmänna grunderna för serviceavtal, deras juridiska karaktär som avtal, grunderna för avtalsförfarandet och den lagstiftning som ska tillämpas på förfarandet för lösning av avtalstvister. När det gäller de allmänna grunderna för serviceavtal har utskottet lagt fram sitt förslag till bestämmelser som beaktar dessa omständigheter i det nya 2 § 3 mom. i lagförslag 1 på det sätt som framgår av detaljmotiveringen.
- *Grunderna för prissättningen av tjänsterna.* Utgångspunkten för prissättningsgrunderna bör enligt utskottet vara att trygga lokaler till skäligt pris för statliga organ enligt självkostnadsprincipen (det nya 2 § 3 mom. i lagförslag 1 som utskottet föreslagit).
- *Eventuell skyldighet att använda affärsverkens tjänster.* Bestämmelser av den här typen kräver också en bedömning av om det finns tillräckliga grunder för att föreskriva om skyldigheten och om det finns alternativ till det.

När det gäller frågan om statliga myndigheter och ämbetsverk är skyldiga att använda Senatkoncernens affärsverks lokaltjänster och ingå ett serviceavtal med affärsverket, konstaterar förvalt-

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

ningsutskottet att det inte finns någon förpliktande bestämmelse i lagstiftningen och att någon sådan inte heller föreslås. Statliga ämbetsverk och inrättningar kan skaffa sig lokaler också på den fria marknaden.

Serviceavtalens juridiska karaktär

Utskottet konstaterar att serviceavtalet mellan ett statligt affärsverk och en kund är ett offentlig-rättsligt avtal. Det är således inte fråga om ett privaträttsligt avtal. Vid en närmare bedömning av typen av offentligrättsligt avtal ska avtalets rättsliga, ekonomiska och praktiska betydelse beaktas. Eftersom serviceavtalet gäller en lagfäst serviceuppgift för Senatkonscernens affärsverk och uppgiften enligt grundlagsutskottets bedömning också har drag av offentlig förvaltningsuppgift, föreslår förvaltningsutskottet, med hänvisning till en utredning som det fått, att regleringen förtydligas genom att det offentligrättsliga serviceavtalet definieras som förvaltningsavtal i lagen. Utgångspunkten enligt förvaltningslagen (434/2003) är att myndigheterna sinsemellan kan ingå avtal som till sin natur är förvaltningsavtal. En avvikelse från denna princip skulle enligt utskottet kräva särskilda grunder. Tillämpningen av förvaltningslagen innebär i vilket fall som helst att rättsprinciperna och serviceprincipen för förvaltningen tillämpas på serviceavtalet.

Enligt lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) ska tvister som gäller både förvaltningsavtal och offentligrättsliga rättsförhållanden behandlas och avgöras i ett förvaltningstvistemålsförfarande. Med beaktande av att serviceavtalet i vilket fall som helst bildar grund för och definierar ett offentligrättsligt rättsförhållande mellan Senatkonscernen och kunden ser utskottet det som lämpligt att eventuella tvister som gäller serviceavtalet avgörs uttryckligen i enlighet med gällande lag i ett förvaltningstvistemålsförfarande. Utskottet menar att bestämmelsen då förebygger eventuella avtalstvister.

Statens affärsverk och bedrivandet av affärsverksamhet

Enligt 1 § i lagförslag 2 ska den allmänna lagen om statliga affärsverk ändras så att den tillämpas på statliga affärsverk som bedriver affärsverksamhet. Enligt 1 § 3 mom. i lagförslag 1 ska den allmänna lagen om statliga affärsverk också tillämpas på Senatfastigheter. Grundlagsutskottet uppmanar försvarsutskottet som ska lämna betänkande att försäkra sig om att den föreslagna regleringen är förenlig med EU:s regler om statligt stöd. Med beaktande av sitt fackområde går förvaltningsutskottet nedan in på förenligheten med EU:s regler om statligt stöd. Utskottets bedömning bygger på arbets- och näringsministeriets yttrande till utskottet.

Allmänt om EU:s regler för statligt stöd

Begreppet statligt stöd enligt EU:s regler om statligt stöd grundar sig på artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget): ”Om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.” EU:s regler om statligt stöd tillämpas endast när samtliga kriterier för statligt stöd som nämns i artikel 107.1 i EUF-fördraget är uppfyllda. Europeiska kommissionen har med stöd

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

av artikel 108.3 i EUF-fördraget exklusiv behörighet att bedöma huruvida medlemsstaternas stödåtgärder är förenliga med EU:s inre marknad.

I sitt tillkännagivande om begreppet statligt stöd 2016 klargör kommissionen definitionen av statligt stöd och tillhörande centrala begrepp utifrån EU-domstolarnas avgörandepraxis och kommissionens beslutspraxis. Syftet med tillkännagivandet är att ge medlemsstaternas myndigheter rätts-säkerhet om i vilka situationer EU:s regler om statligt stöd är tillämpliga och när de inte är det.

Reglerna om statligt stöd gäller endast om stödmottagaren är ett ”företag”. Europeiska unionens domstol har konsekvent definierat företag som enheter som bedriver ekonomisk verksamhet, oberoende av deras rättsliga ställning och hur de finansieras. Klassificeringen av en viss enhet som ett företag beror därför helt och hållet på vilken typ av verksamhet den bedriver (punkt 7 i tillkännagivandet). För att klargöra distinktionen mellan ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet har domstolen konsekvent slagit fast att all verksamhet som går ut på att erbjuda varor och tjänster på en marknad utgör ekonomisk verksamhet (punkt 12 i tillkännagivandet). Reglerna om statligt stöd tillämpas inte när staten agerar genom myndighetsutövning eller när offentliga organ agerar i egenskap av offentliga myndigheter. En enhet kan anses agera genom myndighetsutövning när verksamheten i fråga utgör en del av statens väsentliga funktioner eller anknyter till dessa funktioner genom sin art, sitt syfte och de regler den omfattas av. Om inte den berörda medlemsstaten har beslutat att införa marknadsmekanismer är verksamheter som i sig utgör en del av befogenheterna att utöva offentlig makt och utförs av staten generellt sett inte ekonomisk verksamhet. Exempel på sådan verksamhet är armén och polisen samt flyg- och sjötrafiksäkerhet och flyg- och sjötrafikkontroll (punkt 17 i tillkännagivandet). Om ett offentligt organ bedriver en ekonomisk verksamhet som kan särskiljas från myndighetsutövningen, agerar det organet i egenskap av ett företag med avseende på den verksamheten. Om denna ekonomiska verksamhet däremot inte kan särskiljas från myndighetsutövningen, förblir alla de verksamheter som det offentliga organet utövar knutna till myndighetsutövningen och faller därför utanför begreppet företag (punkt 18 i tillkännagivandet).

Affärsverkets verksamhet med avseende på EU:s regler om statligt stöd

Enligt propositionen ska lagen om statliga affärsverk ändras så att affärsverken i liten utsträckning kan bedriva verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden (det föreslagna 3 § 1 mom.).

År 2007 fattade Europeiska kommissionen ett delvis negativt beslut i ett ärende som gällde statligt stöd till Vägaffärsverket (Destia Ab). I sitt beslut (Nr C 7/2006, 11.12.2007) ansåg kommissionen att det var fråga om ett förbjudet statligt stöd, eftersom konkurslagstiftningen inte tillämpas på affärsverket och eftersom befrielsen från samfundsskatt utgör ett statligt stöd som snedvrider konkurrensen och som inte kan motiveras med skattesystemets karaktär och uppbyggnad. Lagen om statliga affärsverk reviderades efter avgörandet. Dessutom har kommissionen inom EU-övervakningen av statliga stöd också behandlat klagomål över kommunala affärsverk. Till kommunallagen (410/2015) fogades 2013 bestämmelser om bolagiseringsskyldighet när kommunen sköter uppgifter i ett konkurrensläge på marknaden. Kommissionen ansåg att avsaknaden av konkursrisk på grund av de kommunala affärsverkens rättsliga ställning kan betraktas som en o begränsad statsgaranti till de kommunala affärsverken. Dessutom ansåg kommissionen att de skattefördelar som beviljats kommunen (befrielsen från bolags-, fastighets- och kapitalskatt) är selek-

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

tiva stöd som strider mot EU:s regler om statligt stöd. Kommunerna skulle i regel bolagisera sådana uppgifter som de utför i ett konkurrensläge på marknaden.

Om ett offentligt samfund, exempelvis ett statligt affärsverk, bedriver ekonomisk verksamhet som kan särskiljas från utövandet av offentlig makt som hör till en stats centrala uppgifter som inte betraktas som ekonomiska (t.ex. armén, polisen, fängelserna), agerar aktören i fråga som ett företag i den mening som avses i grundfördraget, varvid EU:s regler om statligt stöd blir tillämpliga på denna verksamhet.

Den offentliga sektorns verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden är i huvudsak förenad med en skyldighet att bolagisera verksamheten och trygga förutsättningarna för en fungerande konkurrens. Bolagiseringsskyldigheten omfattar också annan verksamhet än sådan som bedrivs i affärsverksform. I samband med behandlingen av ett klagomål om statligt stöd till laboratorieverksamheten vid Institutet för hälsa och välfärd (SA.31977) har kommissionen dock ansett att obetydlig verksamhet på marknaden kan tillåtas även utan bolagisering, med beaktande av den begränsade andelen avgiftsbelagda tjänster (mindre än 10 procent av den verksamhet som Institutet för hälsa och välfärd bedriver), kravet på särredovisning och den marknadsmässiga prissättningen av tjänsterna. I sin bedömning lade kommissionen också vikt vid att det skulle vara mycket svårt att bolagisera institutets verksamhet på marknaden, eftersom den utgör en väsentlig del av institutets huvudsakliga verksamhet och nyttjar samma infrastruktur, utrustning, material och personal.

EU:s regler om statligt stöd och undantaget gällande infrastrukturfinansiering

I de allmänna propositionsmotiven om EU:s regler för statligt stöd (s. 13) hänvisar regeringen till det så kallade infrastrukturundantaget och begreppen anknyttande verksamhet och sedvanliga tilläggstjänster.

Enligt punkt 207 i tillkännagivandet om begreppet statligt stöd kan finansieringen av infrastruktur helt och hållet falla utanför tillämpningsområdet för reglerna om statligt stöd om infrastrukturen nästan enbart används för icke-ekonomisk verksamhet, under förutsättning att den fortfarande används för en rent underordnad ekonomisk verksamhet, det vill säga en verksamhet som är direkt relaterad till och nödvändig för driften av infrastrukturen eller som har ett naturligt samband med dess viktigaste icke-ekonomiska användning. Detta bör anses vara fallet när den ekonomiska verksamheten kräver samma resurser som den huvudsakliga icke-ekonomiska verksamheten — till exempel material, utrustning, arbetskraft och anläggningstillgångar. Underordnad ekonomisk verksamhet måste fortsättningsvis ha begränsad omfattning med avseende på infrastrukturens kapacitet. Det betyder att den kapacitet som årligen tilldelas sådan verksamhet inte överstiger 20 procent av den totala årliga infrastrukturkapaciteten. Kommissionen anser också att den offentliga finansieringen av sedvanliga faciliteter, såsom restauranger, butiker eller betalparkering, i infrastrukturer som nästan enbart används för icke-ekonomisk verksamhet normalt sett inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna eftersom det är osannolikt att dessa sedvanliga faciliteter lockar kunder från andra medlemsstater och att finansieringen av dem får mer än en marginell inverkan på gränsöverskridande investeringar eller etableringar.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

Beräkningen av mängden underordnad ekonomisk verksamhet, sedvanliga tjänster och kapacitetsutnyttjande är förknippad med en del oklarheter. När propositionen bereddes rekommenderade arbets- och näringsministeriet i ett yttrande till finansministeriet därför informell kontakt med kommissionen för att öka rättssäkerheten i tolkningen.

En informell diskussion med tjänstemän vid kommissionen hölls den 11 mars 2020. Kommissionen menade att det med tanke på EU:s regler om statligt stöd kan vara tillåtet att under vissa förutsättningar bedriva sådan obetydlig verksamhet på marknaden som i propositionen föreslås för affärsverket även utan bolagisering. Kommissionens tolkning i brevet om verksamheten vid Institutet för hälsa och välfärd är således fortfarande aktuell. Det väsentliga vid bedömningen är de avgiftsbelagda tjänsternas begränsade andel jämfört med annan verksamhet, prissättningen av tjänsterna på marknadsvillkor, skyldigheten till särredovisning samt den tydliga kopplingen mellan verksamheten på marknaden och affärsverkets huvudsakliga verksamhet.

Vid diskussionen gick kommissionen också in på hur definitionen av underordnad ekonomisk verksamhet och sedvanliga tjänster i punkt 207 i tillkännagivandet om statligt stöd förhåller sig till affärsverkens verksamhet. Kommissionen konstaterade att uthyrning av statligt ägda fastigheter eller lokaler på marknaden i en situation där dessa lokaler annars skulle stå tomma kan betraktas som underordnad ekonomisk verksamhet i den mening som avses i punkt 207 i tillkännagivandet. Kommissionen klargjorde dessutom skillnaden mellan underordnad ekonomisk verksamhet och sedvanliga tjänster genom att påpeka att till exempel en personalrestaurang i en statsägd fastighet kan betraktas som en sedvanlig tjänst i samband med infrastruktur som används för icke-ekonomisk verksamhet i den mening som avses i punkt 207 i tillkännagivandet, medan en restaurang i en statsägd fastighet som även är öppen för turister ska betraktas som underordnad ekonomisk verksamhet i den mening som avses i punkt 207 i tillkännagivandet, dvs. som en ekonomisk verksamhet för vilken den årliga tilldelade kapaciteten inte får överstiga 20 procent av den totala årliga infrastrukturkapaciteten. Den totala årliga infrastrukturkapaciteten och den maximala tillåtna mängden underordnad ekonomisk verksamhet kan enligt kommissionen granskas separat för varje affärsverk, alltså till exempel för Senatfastigheter.

Sammanfattning

Utöver det som sagts ovan konstaterar utskottet att kommissionens standpunkt som bygger på EU-rätten är utformad utifrån en utredning framlagd av ministeriet om att Senatfastigheter inte bedriver affärsverksamhet som statligt affärsverk, med några få undantag.

Enligt förvaltningsutskottets förslag får 1 § 1 mom. i den allmänna lagen om statliga affärsverk följande lydelse:

Denna lag tillämpas enligt principerna i 3 § på statliga inrättningar som producerar tjänster för staten. I denna lag föreskrivs om grunderna för affärsverkens verksamhet, ekonomi, förvaltning och styrning.

Utskottet anser att bestämmelsen, formulerad på detta sätt, är ägnad att på ett lämpligt sätt förtydliga de statliga affärsverkens roll som statliga organ som uttryckligen producerar tjänster för staten. Det kan särskilt anses viktigt att man enligt utskottets formulering inte definierar bedrivande

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

av affärsverksamhet som utgångspunkt för statliga affärsverks verksamhet så som det står i lagförslaget i propositionen.

Så som det framgår av utredningen till förvaltningsutskottet är småskalig tjänsteverksamhet underordnad den egentliga verksamheten inte förbjuden enligt EU:s regler om statligt stöd. Villkoret är då att dessa tjänster utgör en begränsad andel och att kravet på både särredovisning och prissättning av tjänsterna på marknadsvillkor iakttas vid tillhandahållandet av dem.

Juridiska och andra problem i Senatsystemet samt utvecklingsbehov

Liksom grundlagsutskottet anser förvaltningsutskottet som sagt att det är viktigt att Senatfastigheters ställning och uppgifter ses över i sin helhet. Behovet av en samlad bedömning föranleds av att Senatfastigheter sköter uppgifter som är viktiga för de statliga myndigheterna. Lokalfrågorna har i praktiken delvis också betydande konsekvenser med tanke på en ändamålsenlig skötsel av myndigheternas uppgifter och de resurser som myndigheterna förfogar över. Dessutom har Senatfastigheters uppgifter enligt grundlagsutskottets bedömning till vissa delar drag av offentlig förvaltningsuppgift. Utskottet anser att det redogörelseförfarande som avses i 44 § 1 mom. i grundlagen och enligt vilket statsrådet kan lämna en redogörelse i ett ärende som gäller rikets styrelse utgör ett bra underlag för en övergripande granskning. Också sakkunniga har lyft fram möjligheten att använda sig av ett redogörelseförfarande som ett sätt att genomföra en samlad granskning av Senatfastigheter.

Förvaltningsutskottet anser att man i redogörelsen bland annat bör granska den statliga lokalförvaltningens ställning, organisation, verksamhetsprinciper och reglering över lag samt den statliga lokalförvaltningens ansvar för att lokalförvaltningen fungerar och är ändamålsenlig. Principerna för förfarandet med serviceavtal bör också bedömas utifrån lokalförvaltningens behov. Vidare bör granskningen mer generellt gälla affärsverksmodellens lämplighet som organisationsform för statens lokalförvaltning. Samtidigt ska affärsverksmodellen jämföras med organisations- och verksamhetsmodellen för de statliga servicecentren. Åtskilliga interna tjänster inom staten (informations-, kommunikations-, ekonomi- och personaltjänster) är organiserade som servicecenter och deras verksamhet har inga kommersiella drag. I sig finns det inget hinder för att verksamhet som producerar interna tjänster inom staten organiseras i form av ett statligt affärsverk. Det är dock motiverat att fastställa ett sådant affärsverks verksamhet i första hand med beaktande av tjänsternas kvalitet, tillgänglighet och användarnas behov.

Förvaltningsutskottet föreslår att försvarsutskottet i sitt betänkande föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande med följande innehåll:

Riksdagen förutsätter att regeringen före ingången av höstsessionen 2022 lämnar en övergripande redogörelse om Senatfastigheter, dess dotteraffärsverk Försvarsfastigheter och hela Senatkoncernen. Redogörelsen ska behandla

1) bland annat statens lokalförvaltning i dess helhet, dess organisation, verksamhetsprinciper, reglering, kundens ställning, kostnader, serviceavtal med eventuella anknytande meningsskiljaktigheter, systemets konsekvenser för myndigheternas förutsättningar att

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

sköta sina lagstadgade uppgifter och lokalförvaltningens ansvar bland annat för brister i lokalernas skick,

2) en generell bedömning av affärsverksmodellens lämplighet som organisationsform för statens lokalförvaltning,

Lagstiftningsordning

I det här utlåtandet har förvaltningsutskottet på behörigt sätt beaktat grundlagsutskottets konstitutionella anmärkningar till lagförslag 1 om reglering av affärsverkets uppgifter, ministeriernas styrningsbefogenheter, 2 § 4 mom. i lagen och verkställande direktörens tjänsteansvar. Lagförslagen kan således behandlas i vanlig lagstiftningsordning på det sätt som föreslås i det här utlåtandet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter

1 § Senatkonscernen

Propositionen

Enligt 1 mom. är affärsverket Senatfastigheter ett sådant affärsverk som avses i lagen. Senatfastigheter har ett dotteraffärsverk som heter Försvarsfastigheter. Dessa bildar tillsammans Senatkonscernen, som bedriver verksamhet inom finansministeriets förvaltningsområde och vars allmänna styrning hör till finansministeriet.

Enligt 2 mom. styr försvarsministeriet Försvarsfastigheter när affärsverket tillhandahåller de tjänster i enlighet med 2 § i lagen som Försvarsmakten och de partner som Försvarsmakten har angett behöver för utförande av de uppgifter som avses i 2 § i lagen om Försvarsmakten (551/2007).

Grundlagsutskottets utlåtande

Enligt grundlagsutskottets utlåtande GrUU 34/2020 rd lägger grundlagen inte några hinder i vägen för att samma statliga organ kan vara föremål för styrning och övervakning från olika ministerier. Men regleringen av ministerierna i grundlagen inkluderar ofrånkomligen ett krav på att ministeriernas styrning och övervakning av organen regleras så att det inte uppstår oklarhet eller rum för tolkning i fråga om gränserna för behörigheten. Det är också med tanke på laglighetskontrollen och förverkligandet av straffansvaret viktigt att styrningsbefogenheten och ansvarsfördelningen fastställs exakt.

I det lagförslag som nu granskas har styrningsbefogenheten fördelats mellan finansministeriet och försvarsministeriet så att den allmänna styrningen av Senatkonscernen hör till finansministeriet och styrningen av Försvarsfastigheter när affärsverket producerar tjänster för försvarsmakten

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

och dess partner för försvarsmaktens behov enligt 2 § i lagen om försvarsmakten hör till försvarsministeriet, menar grundlagsutskottet. Enligt propositionsmotiven styr finansministeriet till exempel de gemensamma tjänsterna och användningen av fullmakter och bemyndiganden på koncernnivå. Efter det att riksdagen fattat beslut om budgeten fattar finansministeriet i enlighet med 6 § 2 mom. i den gällande allmänna affärsverklagen beslut om målen för Senatfastigheter och koncernen som helhet och försvarsministeriet om målen för Försvarsfastigheter.

Grundlagsutskottet anser att i synnerhet bestämmelserna om förhållandet mellan finansministeriets styrningsmakt, som härleds ur koncernstrukturen, och försvarsministeriets styrningsmakt är oklara och mångtydiga. Finansministeriets centrala styrningsbefogenhet motiveras enligt utskottet i sig av att finansministeriets ansvarsområde enligt 17 § 2 punkten i reglementet för statsrådet omfattar bland annat statens medel och egendom. Förhållandet mellan försvarsministeriets styrning och denna styrning verkar bli underordnat. Regleringen måste preciseras så att den styrningsmakt som vardera ministeriet har framgår entydigt och konsekvent. För att lagförslag 1 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning måste bestämmelsen ändras.

I utlåtandet tar grundlagsutskottet också ställning till behovet av att fastställa allmänna kriterier för Senatkonzernens verksamhet och ekonomi.

Förvaltningsutskottet

Med anledning av grundlagsutskottets utlåtande föreslår förvaltningsutskottet att det i lagförslaget 1 § 1 mom. föreskrivs om grunderna för Senatkonzernens verksamhet och ekonomi. Utskottet föreslår att momentet ska innehålla ett krav på att verksamheten och ekonomin vid Senatkonzernens affärsverk ska ordnas och styras så att affärsverken kan svara för sina förbindelser i enlighet med 3 § i den allmänna lagen. Verksamheten vid Senatkonzernens affärsverk ska också ordnas så att affärsverken kan uppnå de servicemål som riksdagen årligen ställer för dem i samband med budgeten och eventuella andra verksamhetsmål. Dessa utgångspunkter är viktiga med tanke på att affärsverkens ekonomi skiljer sig från statens budgetekonomi. Affärsverken kan inte få budgetfinansiering ur budgetekonomin, utan de ska täcka finansieringen av sin verksamhet med inkomster från sin affärsverksamhet och med upplåning inom ramen för den fullmakt som beviljats av riksdagen. Dessa är också viktiga principer för styrningen av affärsverkens ekonomi.

I övrigt tillstyrker förvaltningsutskottet 1 § 1 och 2 mom. i enlighet med propositionen så att styrningen och övervakningen av Senatkonzernen sköts av två ministerier, dvs. finansministeriet och försvarsministeriet. Enligt grundlagsutskottets utlåtande är detta fullt möjligt. På det sätt som konstateras i grundlagsutskottets utlåtande baserar sig finansministeriets allmänna styrningsbefogenhet på ministeriets styrande roll i användningen av statens medel och förmögenhet i enlighet med reglementet för statsrådet.

För att förtydliga regleringen föreslår utskottet dessutom i det nya 3 mom. att försvarsministeriet ska ha styrningsbehörighet att ange närmare service- och verksamhetsmål för Försvarsfastigheter efter det att riksdagen i enlighet med 6 § 1 mom. 1 punkten i den allmänna lagen om statliga affärsverk har beslutat om målen i samband med budgeten. Finansministeriet har till uppgift att för sin del besluta om Senatfastigheters servicemål och andra verksamhetsmål.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

I det nya 1 § 4 mom. i lagförslaget föreslår utskottet att finansministeriet inom ramen för den budget som riksdagen har godkänt beslutar om Senatkonscernens resultatmål och intäktsföringsmål. Konscernens resultatmål ska fastställas så att Senatfastigheter och Försvarsfastigheter kan uppnå de servicemål och andra verksamhetsmål som avses i 6 § 1 mom. 1 punkten i den allmänna lagen om statliga affärsverk.

I det nya 1 § 5 mom. föreslår förvaltningsutskottet att beredningen av de mål som anges i 1 § ska ske i samarbete mellan ministerierna och så samtidigt som möjligt för att det inte ska förekomma motstridigheter eller överlappningar i styrningen.

Enligt utskottets förslag ska finansministeriet fastställa resultat- och intäktsföringsmålen för den helhet som Senatkonscernens affärsverk bildar. Till denna styrande roll anknyter Senatfastigheters skyldighet till intäktsföring i statens budgetekonomi i enlighet med propositionen. För att finansministeriets styrning av resultat- och intäktsföringsmålen inte ska bli överlappande eller leda till att försvarsministeriets styrning blir sekundär, måste de service- och verksamhetsmål som ställts upp för Försvarsfastigheter enligt 3 § i den allmänna lagen beaktas i styrningen av resultat- och intäktsföringsmålen. Förvaltningsutskottet anser att den struktur som betonar att de två ministeriernas styrning är självständig i stor utsträckning motsvarar den struktur som för Forststyrelsens del har genomförts i lagen om Forststyrelsen (234/2016).

Utskottet lyfter också fram frågan om hur Senatfastigheters servicemål och andra verksamhetsmål ska ställas upp. Ministeriernas beslut om styrningen av affärsverket behandlas för närvarande i statsrådets finansutskott i enlighet med punkt 2.4.2 i statsrådets föreskrift om behandlingen av ärenden i statsrådets finansutskott (TM 0201, 3.1.2002). Ministeriernas samarbetsmodell vid beredningen av styrningen är en förutsättning för att Senatkonscernens mål ska kunna behandlas vid samma sammanträde i finansutskottet.

Utskottet föreslår att 1 § 3 mom. i propositionen blir ett nytt 6 mom. och att vissa lagtekniska ändringar görs.

För att beakta grundlagsutskottets konstitutionella anmärkning om lagstiftningsordningen föreslår förvaltningsutskottet att 1 § i lagförslaget godkänns med följande lydelse:

Affärsverket Senatfastigheter är ett *statligt* affärsverk enligt denna lag. Senatfastigheter har ett dotteraffärsverk, Försvarsfastigheter, och de båda affärsverken bildar tillsammans Senatkonscernen. *Verksamheten och ekonomin vid Senatkonscernens affärsverk ska ordnas så att affärsverken i enlighet med 3 § i lagen om statliga affärsverk (1062/2010, nedan affärsverkslagen) kan svara för sina förbindelser och uppfylla de centrala servicemål och andra verksamhetsmål som riksdagen ställt upp för dem i enlighet med 6 § i affärsverkslagen.* Senatkonscernen är verksam inom finansministeriets förvaltningsområde och konscernens allmänna styrning hör till finansministeriet.

Försvarsministeriet styr Försvarsfastigheter när affärsverket tillhandahåller de tjänster i enlighet med 2 § i denna lag som Försvarsmakten och de partner som Försvarsmakten har angett behöver för utförande av de uppgifter som avses i 2 § i lagen om försvarsmakten (551/2007).

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

Efter det att riksdagen har fattat beslut om statsbudgeten beslutar finansministeriet om Senatfastigheters servicemål och övriga verksamhetsmål och på motsvarande sätt beslutar försvarsministeriet om Försvarsfastigheters servicemål och övriga verksamhetsmål. (Nytt 3 mom.)

Inom ramen för den statsbudget som riksdagen godkänt beslutar finansministeriet om Senatkonzernens resultatmål och intäktsföringsmål. Konzernens resultatmål ska fastställas så att Senatfastigheter och Försvarsfastigheter kan uppnå de servicemål och övriga verksamhetsmål enligt företagsekonomiska principer som avses i 6 § 1 mom. 1 punkten i affärsverkslagen. (Nytt 4 mom.)

För att säkerställa en samordnad styrning ska ministerierna bereda målen och den övriga styrningen av verksamheten i samarbete. (Nytt 5 mom.)

På Senatfastigheter och Försvarsfastigheter tillämpas *affärsverkslagen (utesl.)* om inte något annat föreskrivs i denna lag. (6 mom. som 3 mom. i RP)

Förvaltningsutskottet anser att de ändringar som utskottet föreslagit i 1 § i lagförslaget väsentligt preciserar styrningsbehörigheten för vardera ministeriet så att den entydigt och konsekvent framgår av lagen.

2 § Senatkonzernens uppgifter

Propositionen

Senatkonzernens affärsverk har enligt 1 mom. till uppgift att enligt serviceavtal tillhandahålla lokaltjänster och andra tjänster med direkt anknytning till dem för de kunder som avses i 2 § i affärsverkslagen samt att förvalta den statliga fastighetsförmögenhet som affärsverken besitter. Senatkonzernens affärsverk får i liten omfattning tillhandahålla lokaltjänster och tjänster med direkt anknytning till dem också för andra kunder.

Försvarsfastigheter tillhandahåller de lokaltjänster som Försvarsmakten och av Försvarsmakten angivna partner behöver, står det också i 2 mom. Försvarsfastigheter har också till uppgift att förvalta den statliga fastighetsförmögenhet som affärsverket besitter.

Enligt 3 mom. ska Senatfastigheter och Försvarsfastigheter centraliserat inom koncernen tillhandahålla en del av de tjänster som de behöver eller tillhandahåller för sina kunder. Senatfastigheter ansvarar för att dessa tjänster fungerar.

Enligt 4 mom sköter Senatfastigheter sina uppgifter under undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen (1552/2011) enligt vad finansministeriet och försvarsministeriet beslutar. Försvarsfastigheter sköter sina uppgifter under undantagsförhållanden och vid störningar under normala förhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen enligt vad försvarsministeriet beslutar.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet noterar att bestämmelserna om Senatkoncernens uppgifter i lagen är mycket knappa och att lagen inte innehåller tillräckliga bestämmelser om de allmänna grunderna för affärsverkets verksamhet och ekonomi med tanke på 84 § 4 mom. i grundlagen. Enligt motiveringen till den bestämmelse i regeringsformen som föregick 84 § 4 mom. i grundlagen avses med de allmänna grunderna för affärsverkets verksamhet och ekonomi affärsverkets område och uppgifter, principerna för affärsverkets ekonomi samt principerna för styrningen av affärsverket (RP 262/1990 rd, s. 53/II). Genom lag ska det således föreskrivas åtminstone om de allmänna grunderna för affärsverkskoncernens serviceavtal och om grunderna för prissättningen. Om avsikten är att affärsverket kan förutsätta att ett ämbetsverk eller en inrättning ingår ett serviceavtal med affärsverket, ska också bestämmelser om detta utfärdas genom lag, av orsaker som beror på 84 § 4 mom. i grundlagen. Utan dessa ändringar kan lagförslag 1 enligt grundlagsutskottet inte behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

I fråga om 2 § 4 mom. noterar grundlagsutskottet att bestämmelserna skiljer sig från de grundläggande lösningarna i beredskapslagen när det gäller ibruktagandet av befogenheter och beslutsfattandet i fråga om dem. Försvarsutskottet ska granska förhållandet mellan den föreslagna regleringen och beredskapslagen och vid behov ändra regleringen.

Grundlagsutskottet fäster dessutom vikt vid den föreslagna bestämmelsen särskilt med tanke på befogenhetsfördelningen mellan ministerierna. Ministeriernas beslutanderätt har uttryckts parallellt utan någon precisering av någonderas beslutanderätt. Enligt motiveringen överensstämmer bestämmelsen till stora delar med 2 § i den gällande affärsverkslagen (RP s. 37). Den gällande bestämmelsen i lagen om statliga affärsverk gäller dock till denna del endast beredskap för undantagsförhållanden, och där har försvarsministeriets behörighet preciserats så att den gäller försvarsfastigheter ("enligt vad finansministeriet och, i fråga om försvarsfastigheter, försvarsministeriet bestämmer"). Grundlagsutskottet anser också att den sista meningen i samma moment är problematiskt öppen. I lagtexten preciseras inte vad som i detta sammanhang avses med störningar under normala förhållanden. I motiveringen hänvisas det visserligen med avvikelse från termens normala betydelse till situationer där republikens president har fattat beslut om förhöjd försvarsberedskap (RP s. 37). Det förblir också oklart vad som enligt 2 § 4 mom. hör till finansministeriets och försvarsministeriets beslutanderätt. För att lagförslag 1 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning måste bestämmelsen ändras.

Förvaltningsutskottet

Med anledning av grundlagsutskottets anmärkningar till lagstiftningsordningen föreslår förvaltningsutskottet att 2 § 1 mom. ska innehålla sådana bestämmelser om de allmänna grunderna för affärsverkets verksamhet och ekonomi som är tillräckliga med tanke på 84 § 4 mom. i grundlagen. Här avses affärsverkets verksamhetsområde och uppgifter, principerna för affärsverkets ekonomiförvaltning och principerna för styrningen av affärsverket.

I motiveringen till propositionen beskrivs Senatkoncernens uppgifter. Senatkoncernen är ett internt servicecenter inom staten och producerar lokaltjänster och andra tjänster med direkt anknytning till dem för staten och andra kunder som huvudsakligen finansieras av staten. Principen för

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

affärsverksmodellen är att ett affärsverk enligt lagen inte får budgetfinansiering, utan det ska täcka kostnaderna för sin verksamhet via de tjänster som det säljer. Utskottet föreslår att momentet kompletteras väsentligt utifrån uppgiftsbeskrivningarna i motiveringen till paragrafens 1 mom.

I 1 mom. föreslår utskottet att Senatkoncernens affärsverk ska bedriva verksamhet inom verksamhetsområdet fastighets- och lokalaffärsverksamhet och för statens behov enligt serviceavtal producera fastighets- och lokaltjänster, tjänster inom ledning och förvaltning av lokaler, tjänster i anslutning till anskaffning, förvaltning och överlåtelse av lokaler samt andra tjänster med direkt anknytning till dessa för de kunder som avses i 2 § i affärsverkslagen. Dessutom föreslår utskottet att affärsverken ska ha hand om den statliga fastighetsförmögenhet som de besitter, om skötseln och förvaltningen av den samt vid behov om överlåtelse, förvärv, skötsel och förvaltning av statens fastighetsförmögenhet och annan anknytande egendom. I momentet bör det också finnas en bestämmelse om att Senatkoncernens affärsverk i liten utsträckning kan producera tjänster också för andra kunder.

I 2 § 1 mom. i propositionen föreskrivs det också att närmare bestämmelser om serviceavtal och grunderna för avtalsvillkoren kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Som det framgår av grundlagsutskottets utlåtande ska det genom lag föreskrivas åtminstone om de allmänna grunderna för affärsverkskoncernens serviceavtal och om grunderna för prissättningen. Därför föreslår utskottet att bestämmelsen om serviceavtal stryks i 1 mom. I stället föreslår förvaltningsutskottet heltäckande bestämmelser om serviceavtal i det nya 2 § 3 mom. i lagförslaget.

Utskottet föreslår att det i det nya momentet tas in en bestämmelse om att man genom serviceavtal ska komma överens om tjänsternas innehåll, villkoren för produktionen av tjänsterna, motprestationer för tjänsterna och villkoren för uppsägning av serviceavtal. Det är viktigt att de statliga organisationernas tjänster enligt 2 § i affärsverkslagen prissätts enligt självkostnadsprincipen. Däremot ska de tjänster som kan nyttjas av andra kunder och i ett konkurrensläge på marknaden prissättas och avtalas i enlighet med 3 § i den allmänna lagen om statliga affärsverk.

Det hör till naturen hos de affärsverk som avses i lagen att vederlagen för tjänsterna ska kunna täcka de totala kostnader som Senatkoncernens affärsverk orsakar. Ett affärsverk som bedriver verksamhet med stöd av affärsverkslagen finansierar sin verksamhet genom kundavgifter eller främmande kapital, alltså lån, som det i första hand självt ansvarar för. Affärsverket svarar också i första hand för sina förbindelser med sin egendom och finska staten ansvarar i andra hand för dem. I paragrafens nya 3 mom. behöver det också med beaktande av Senatkoncernens kundkrets tas in en bestämmelse om att myndighetsuppgifter eller skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter inte kan delegeras till Senatkoncernens affärsverk genom serviceavtal. Det väsentliga är också att definiera den juridiska karaktären hos serviceavtal enligt den föreslagna lagen så att bestämmelserna om förvaltningsavtal tillämpas på serviceavtal mellan Senatkoncernens affärsverk och statliga organisationer enligt 2 § 1 mom. i affärsverkslagen. Utöver bestämmelserna om de allmänna grunderna för affärsverkskoncernens serviceavtal och prissättning finns det skäl att i slutet av 3 mom. föreskriva att närmare bestämmelser om serviceavtalen och grunderna för avtalsvillkoren kan utfärdas genom förordning av statsrådet på ovannämnda grunder. I fråga om serviceavtal hänvisar utskottet dessutom till sina överväganden ovan.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

När det gäller grundlagsutskottets utlåtande om 2 § 4 mom. i lagförslaget inverkar konstaterandet av undantagsförhållanden enligt beredskapslagen (1552/2011) eller ibruktagandet av befogenheter enligt beredskapslagen inte direkt på Senatfastigheters eller Försvarsfastigheters rättigheter eller skyldigheter. Med stöd av beredskapslagen eller de förordningar som utfärdats med stöd av den är det inte möjligt att utvidga affärsverkens befogenheter i förhållande till normala förhållanden, utan de sköter sina uppgifter under undantagsförhållanden i enlighet med samma bestämmelser som under normala förhållanden. Enligt uppgift har avsikten inte heller i det aktuella lagförslaget varit att tilldela Senatfastigheter eller Försvarsfastigheter några särskilda befogenheter under undantagsförhållanden. Därför är det inte heller nödvändigt att i lagen föreskriva om en mekanism för ibruktagande av sådana. Förvaltningsutskottet föreslår följaktligen att 4 mom. stryks i 2 §.

Förvaltningsutskottet föreslår därför att 2 § i lagförslaget får följande lydelse:

Senatkoncernens affärsverk har till uppgift att bedriva verksamhet inom verksamhetsområdet fastighets- och lokalaffärsverksamhet och för statens behov producera fastighets- och lokaltjänster, tjänster inom ledning och förvaltning av lokaler, tjänster i anslutning till anskaffning, förvaltning och överlåtelse av lokaler samt andra tjänster med direkt anknytning till dem enligt serviceavtal för de kunder som avses i 2 § i affärsverkslagen. Dessutom ska affärsverken ha hand om den statliga fastighetsförmögenhet som affärsverken besitter, om skötseln och förvaltningen av den samt vid behov om överlåtelse, förvärv, skötsel och förvaltning av statens fastighetsförmögenhet och annan anknytande egendom. Senatkoncernens affärsverk får i liten omfattning tillhandahålla tjänster också för andra kunder.

Försvarsfastigheter tillhandahåller de lokaltjänster som Försvarsmakten och av Försvarsmakten angivna partner behöver. Försvarsfastigheter har också till uppgift att förvalta den statliga fastighetsförmögenhet som affärsverket besitter.

I serviceavtalen ska det avtalas om tjänsternas innehåll, villkor för produktionen av tjänsterna, vederlag för tjänsterna och villkor för uppsägning av serviceavtalen. Tjänster till statliga organisationer enligt 2 § i affärsverkslagen prissätts enligt självkostnadsprincipen. Tjänster till andra kunder och tjänster som kan nyttjas i ett konkurrensläge på marknaden prissätts och ska avtalas i enlighet med 3 § i affärsverkslagen. Med vederlagen för tjänsterna ska de totala kostnader som Senatkoncernens affärsverk orsakas kunna täckas. Genom avtalen kan myndighetsuppgifter eller skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter inte överföras på Senatkoncernens affärsverk. På serviceavtal mellan Senatkoncernens affärsverk och statliga organisationer enligt 2 § 1 mom. i affärsverkslagen tillämpas bestämmelserna om förvaltningsavtal. Närmare bestämmelser om serviceavtal och grunderna för avtalsvillkoren får utfärdas genom förordning av statsrådet. (Nytt 3 mom.)

Senatfastigheter och Försvarsfastigheter tillhandahåller centraliserat inom koncernen en del av de tjänster som de behöver eller tillhandahåller för sina kunder. Senatfastigheter ansvarar för att dessa tjänster fungerar. (4 mom. som 3 mom. i RP)

4 mom. i RP stryks.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

Grundlagsutskottet tar i sitt utlåtande också upp frågan om syftet är att lagen ska förplikta statliga ämbetsverk eller inrättningar att ingå serviceavtal med Senatfastigheter eller Försvarsfastigheter. Även med hänvisning till sina överväganden ovan framhåller förvaltningsutskottet att den föreslagna lagen inte föreskriver om en sådan skyldighet och att avsikten inte heller har varit att påföra statliga ämbetsverk och inrättningar någon sådan skyldighet. Därför behöver det inte tas in någon bestämmelse om det i lagen. Statliga ämbetsverk kan hyra lokaler och andra i denna lag avsedda statliga affärsverks tjänster också på den fria marknaden.

4 § Riksdagens styrning av affärsverken

Propositionen

Det föreslås att bestämmelser om riksdagens styrningsbehörighet ska ingå både i den allmänna lagen om statliga affärsverk (6 § i lagförslag 2) och i speciallagen om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter (4 § i lagförslag 1).

Angående bestämmelserna i 6 § i den allmänna lagen konstateras det i proposition bland annat att riksdagens styrning ska förtydligas så att riksdagen i enlighet med vad som föreskrivs i affärsverklagen i fortsättningen ska godkänna de centrala målen för de tjänster som affärsverken producerar och deras övriga verksamhetsmål. Enligt motiven nämns inte dessa i den gällande lagen, ”utan riksdagens styrning härleds direkt ur bestämmelserna i 84 § i grundlagen”.

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet påpekar att enligt 84 § 4 mom. i grundlagen godkänner riksdagen i samband med behandlingen av statsbudgeten de centrala målen för affärsverkens tjänster och övriga mål för verksamheten. Riksdagens befogenhet grundar sig således oberoende av en eventuell ändring av 6 § i den allmänna lagen på en uttrycklig bestämmelse i 84 § i grundlagen. Utskottet avvisar uppfattningen att det är fråga om ett förtydligande av regleringen, om innehållet i bestämmelsen i 84 § 4 mom. i grundlagen upprepas likalydande i den allmänna lagen.

Grundlagsutskottet påpekar dessutom det inbördes förhållandet mellan bestämmelserna om riksdagens styrningsmakt. Av ordalydelsen i 4 § i speciallagen kan man få uppfattningen att riksdagens styrningsmakt i fråga om Senatkonsörnen är snävare än vad som föreskrivs i 6 § i den allmänna lagen. Regleringen i lagförslag 1 bör för tydlighetens skull preciseras så att det av lagen framgår att riksdagens styrningsmakt är minst lika stor som den som föreskrivs i den allmänna lagen.

Förvaltningsutskottet

För att grundlagsutskottets utlåtande ska beaktas på behörigt sätt föreslår förvaltningsutskottet att en preciserande mening om riksdagens styrning fogas till början av 4 § 1 mom. i lagförslag 1 genom en hänvisning till 6 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk. Då ligger riksdagens styrningsmakt på samma nivå i speciallagen som i 6 § 1 mom. i den allmänna lagen.

Förvaltningsutskottet föreslår att 4 § 1 mom. i lagförslag 1 får följande lydelse:

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

I fråga om riksdagens styrning av Senatkonscernens affärsverk gäller vad som föreskrivs i 6 § i affärsverkslagen. När riksdagen godkänner statsbudgeten beviljar den Senatkonscernen de fullmakter och samtycken som avses i 6 § 1 mom. 3 och 4 punkten i affärsverkslagen. Senatfastigheters styrelse fattar beslut om den interna fördelningen av fullmakter och bemyndiganden i Senatkonscernen inom ramen för de fullmakter som riksdagen godkännt och med beaktande av de servicemål och andra mål för verksamheten som riksdagen ställt upp.

8 § Vissa bestämmelser om Senatkonscernen

Försvarsförvaltningens byggverk ansvarar för hanteringen av fastighetsuppgifterna om de byggnader, konstruktioner och nätverk som försvarsförvaltningen förfogar över. Byggverkets datamaterial, bland annat byggnadsritningar, är kulturhistoriskt och vetenskapligt värdefulla och har många användningsmöjligheter av allmänt intresse. Sakkunniga har påpekat att arkiveringen av material från Försvarsförvaltningens byggverk inte beaktas i propositionen. Till skillnad från ämbetsverk omfattas affärsverk inte av skyldigheten enligt 14 § i den gällande arkivlagen (831/1994) att till Riksarkivet överföra datamaterial som ska arkiveras och förvaras varaktigt. Med beaktande av hur viktigt byggverkets material är kan detta enligt utskottet inte anses godtagbart med tanke på det allmänna intresset.

Utskottet anser att det nya affärsverket Försvarsfastigheter, liksom dess föregångare Försvarsförvaltningens byggverk, ska ha lagfäst skyldighet att överföra arkiven till Riksarkivet i fråga om material som uppkommit under Försvarsförvaltningens byggverks tid, som är i byggverkets ägo vid tidpunkten för omorganiseringen och som ska förvaras varaktigt.

Förvaltningsutskottet föreslår att det nya 8 § 4 mom. i lagförslaget föreskriver att Senatkonscernens båda affärsverk är skyldiga att i större utsträckning än enligt 14 § i arkivlagen iakttä samtliga bestämmelser i arkivlagens 4 kap. om framställning, förvaring och användning av handlingar. Utskottet föreslår att momentet får följande lydelse:

I verksamheten vid Senatkonscernens affärsverk iakttas utöver vad som föreskrivs i arkivlagen (831/1994) även bestämmelserna i 4 kap. i arkivlagen om framställning, förvaring och användning av handlingar. (Nytt 4 mom.)

Utifrån utfrågningen av sakkunniga är det aktuella problemet inte unikt. I samband med totalreformen av arkivlagen bör man överväga en allmän bestämmelse om att överföringsskyldigheten kvarstår vid motsvarande omorganiseringar av myndighetsfunktioner.

9 § Ikraftträdande och övergångsbestämmelser som gäller verksamheten

Propositionen

Syftet är att lagen ska träda i kraft vid ingången av 2021. Samtidigt upphävs lagen om försvarsförvaltningens byggverk (1360/1990). Lagförslagets 9 § innehåller bland annat bestämmelser om åtgärder i samband med att byggverkets verksamhet upphör, överföring av skyldigheter och rättigheter samt omständigheter som hänför sig till skuld- och avtalsförhållanden.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

Förvaltningsutskottet

Försvarsförvaltningens byggverk och Senatfastigheter, som är ett statligt affärsverk, ingår juridiskt i finska staten i dess egenskap av juridisk person. Också Försvarsfastigheters nya dotteraffärsverk ingår i staten i dess egenskap av juridisk person. När Försvarsfastigheters verksamhet inleds ändras således inte de juridiska parterna i skuldförhållandet eller avtalet när avtalen och skuldförhållandena överförs. För den händelse att organiseringen av verksamhet inom staten i något fall ändå leder till en situation som är oskälig med tanke på verkställigheten av ett skuld- eller avtalsförhållande är det lämpligt att i lagstiftningen inkludera en separat uppsägningsrätt för skuld- och avtalsparterna. Tidsfristerna för anmälningar och uppsägningar kan dock inte vara särskilt långa.

Utskottet föreslår således att 9 § 6 mom. ändras så att Försvarsfastigheter i samband med överföringen av besittningsrätten till egendom enligt 13 § i affärsverkslagen eller med stöd av 5 mom. till borgenärer och avtalsparter i avtal som överförs direkt ska göra en skriftlig anmälan om överföringen av skuld- och avtalsförhållanden utan dröjsmål efter att speciallagen har trätt i kraft, dock senast den 31 december 2021.

Dessutom föreslår utskottet att det i 9 § 6 mom. föreskrivs att Senatfastigheters och Försvarsförvaltningens byggverks borgenärer och avtalsparter vars skuld- eller avtalsförhållande överförs har rätt att säga upp skuldförhållandet eller avtalet så att det upphör den 30 juni 2021, om det enligt gällande avtalsvillkor inte ensidigt kan överföras och avtalsparten inte ger sitt samtycke till att avtalet överförs eller om avtalen efter överföringen inte skäligen kan fortsätta att gälla på samma villkor som tidigare. Försvarsfastigheter ska underrättas om uppsägningen senast den 31 mars 2021.

Förvaltningsutskottet föreslår att 9 § 6 mom. i lagförslag 1 får följande lydelse:

Försvarsfastigheter ska i samband med överföringen av besittningsrätten till egendom enligt 13 § i affärsverkslagen eller till borgenärer och avtalsparter i avtal som med stöd av 5 mom. överförs direkt göra en skriftlig anmälan om överföringen av skuld- och avtalsförhållanden utan dröjsmål efter det att denna lag har trätt i kraft, dock senast den 31 januari 2021. (utesl.) Anmälan för Försvarsfastigheters räkning kan sändas också av Senatfastigheter. De av Senatfastigheters och Försvarsförvaltningens byggverks borgenärer och avtalsparter vars skuld- eller avtalsförhållande överförs har rätt att säga upp skuldförhållandet eller avtalet så att det upphör den 30 juni 2021, om det enligt gällande avtalsvillkor inte ensidigt kan överföras och avtalsparten inte ger sitt samtycke till att avtalet överförs eller om avtalen efter överföringen inte skäligen kan fortsätta att gälla på samma villkor som tidigare. Försvarsfastigheter ska underrättas om uppsägningen senast den 31 mars 2021.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

2. Lagen om ändring av lagen om statliga affärsverk

1 § Lagens tillämpningsområde och syfte

Propositionen

Lagförslagets 1 § avviker väsentligt från 1 § i den gällande allmänna lagen om statliga affärsverk. Lagförslagets 1 § 1 mom. innehåller en allmän bestämmelse om lagens innehåll. Enligt momentet föreskriver den allmänna lagen om grunderna för affärsverkens verksamhet, ekonomi och förvaltning.

Enligt det föreslagna 2 mom. föreskrivs det dessutom om enskilda affärsverk i en särskild lag om affärsverket och i momentet sägs det att den allmänna lagen om statliga affärsverk tillämpas på den verksamhet som bedrivs av affärsverk, om inte något annat föreskrivs i lagen om affärsverket.

Syftet med den föreslagna regleringen är att statliga affärsverk framöver ska inrättas genom att det stiftas en särskild speciallag om varje affärsverk och att den allmänna lagen ska innehålla de verksamhetsbestämmelser som är gemensamma för affärsverken. Ett sådant förfarande anser utskottet vara nödvändigt. För närvarande omfattas Senatfastigheter av den allmänna lagen om statliga affärsverk, som innehåller några särskilda bestämmelser om Senatfastigheter. Den gällande lagstiftningen har i samband med behandlingen av den aktuella propositionen visat sig vara mycket knapphändig och bristfällig. För närvarande är situationen speciell även i det avseendet att Senatfastigheter är det enda statliga affärsverk som omfattas av den allmänna lagen om statliga affärsverk och att Senatfastigheter i allt väsentligt har karaktär av ett servicecenter som producerar lokaltjänster för staten.

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att grundlagens 84 § om affärsverk inte utgör något hinder för den föreslagna modellen med dotteraffärsverk, även om denna organisationsmodell inte uttryckligen nämns i 84 § 4 mom. i grundlagen. När det föreslås att Senatkonscernen med konscernstruktur bildas genom en speciallag om affärsverket är det ändamålsenligt att samtidigt komplettera 1 § i den allmänna lagen med en möjlighet att föreskriva om organisationsformer på speciallagsnivå.

Förvaltningsutskottet

Utskottet föreslår att 1 § 1 mom. kompletteras med en preciserande hänvisning till 3 § i den allmänna lagen om statliga affärsverk, som gäller affärsverkets verksamhetsprinciper. Således tillämpas den allmänna lagen enligt principerna i 3 § på affärsverk som producerar tjänster för staten. Den allmänna lagens 3 § som föreslås i propositionen har helt nytt innehåll. Av dess 1 mom. framgår för det första att affärsverket ska följa företagsekonomiska principer. Bestämmelsen anger inte om affärsverket ska bedriva sin verksamhet på marknaden eller inte. Utskottet ser det som lämpligt att prissättningen i fråga om kunder inom staten bygger på självkostnadsprincipen (se utskottets förslag till 2 § 3 mom. i lagförslag 1). Utskottet menar att det är ett av de viktigaste målen

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

för Senatkonsörnen att tillhandahålla kunder inom staten tjänster också till skåliga priser. Dessutom framgår det av 3 § 1 mom. i lagförslaget att affärsverket endast i liten utsträckning kan bedriva verksamhet på marknaden. När tjänsterna tillhandahålls i ett konkurrensläge på marknaden ska de prissättas på marknadsvillkor.

Dessutom föreslår utskottet att 1 § 1 mom. kompletteras så att den allmänna lagen om affärsverk föreskriver inte bara om grunderna för affärsverkets verksamhet, ekonomi och förvaltning utan också om grunderna för styrningen av affärsverket.

Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslår förvaltningsutskottet att 1 § 2 mom. ändras så att det uttryckligen framgår av momentet att ett affärsverk på det sätt som föreskrivs i den affärsverksspecifika lagen kan ha ett eller flera dotteraffärsverk som bildar en konsern mellan affärsverken. Också på dotteraffärsverk tillämpas den allmänna lagen om statliga affärsverk, om inte något annat föreskrivs i den särskilda lagen.

Förvaltningsutskottet föreslår att 1 § får följande lydelse:

Denna lag tillämpas på statliga affärsverk som producerar tjänster för staten i enlighet med principerna i 3 §. I denna lag föreskrivs om grunderna för affärsverkens verksamhet, ekonomi, förvaltning och styrning.

Om enskilda affärsverk föreskrivs dessutom i en särskild lag om affärsverket. Affärsverket kan på det sätt som föreskrivs i den särskilda lagen ha ett eller flera dotteraffärsverk som bildar en konsern mellan affärsverken. Denna lag tillämpas på den verksamhet som bedrivs av affärsverket och dess dotteraffärsverk, om inte något annat föreskrivs i lagen om affärsverket.

9 § Verkställande direktör (Ny)

Den gällande lagen

Ett affärsverk ska enligt 9 § i den gällande lagen om statliga affärsverk ha en verkställande direktör som bland annat leder och utvecklar affärsverkets verksamhet, sköter affärsverkets löpande förvaltning samt ser till att styrelsens beslut verkställs och styrelsens föreskrifter följs. På verkställande direktören tillämpas 6 kap. 17—20 § i aktiebolagslagen (624/2006). I propositionen föreslås det inga ändringar i den allmänna affärsverkslagens 9 § om verkställande direktören.

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet noterar att bestämmelserna om verkställande direktören innebär att bestämmelserna om tjänsteansvar för verkställande direktören respektive affärsverkets personal skiljer sig från varandra. Den som står i tjänsteförhållande eller därmed jämförbart anställningsförhållande till ett statligt affärsverk betraktas som tjänsteman och den som står i arbetsavtalsförhållande till ett statligt affärsverk betraktas som offentligt anställd arbetstagare enligt 40 kap. 11 § i strafflagen. Med beaktande av att Senatfastigheters uppgifter enligt utskottet till vissa delar har drag av offentlig förvaltningsuppgift, anser utskottet att det är nödvändigt att det till lagen fogas

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

lämpliga bestämmelser om verkställande direktörens straffrättsliga ansvar i tjänsten. Det är ett villkor för att lagförslag 1 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottet

Utskottet konstaterar att affärsverkets personal, med undantag av verkställande direktören, står i arbetsavtalsförhållande till affärsverket. Med stöd av 9 § i affärsverkslagen och dess hänvisningsbestämmelse regleras skötseln av verkställande direktörens uppgifter i 6 kap. 17—20 § i aktiebolagslagen (verkställande direktörens allmänna uppgifter, verkställande direktörens närvaro vid styrelsens sammanträden, bestämmelser som ska tillämpas på verkställande direktören och dennes ställföreträdare samt val av verkställande direktör samt dennes avgång och entledigande). Med stöd av strafflagens 40 kap. 11 § 3 punkt om tjänstebrott är de arbetstagare som står i arbetsavtalsförhållande till affärsverket offentligt anställda arbetstagare. I enlighet med 40 kap. 12 § 2 mom. i strafflagen tillämpas på dem 40 kap. 1—3, 5 och 14 § i strafflagen, med undantag för avsättning som påföljd (tagande av muta, grovt tagande av muta, mutförseelse, brott mot tjänstehemlighet och brott mot tjänstehemlighet av oaktsamhet samt förverkandepåföljd).

För att den anmärkning om lagstiftningsordningen som ingår i grundlagsutskottets utlåtande ska beaktas på behörigt sätt föreslår utskottet att det till 9 §, som inte ingår i propositionen, fogas ett nytt 3 mom., där det straffrättsliga ansvaret för en offentligt anställd utvidgas så att det också gäller affärsverkets verkställande direktör. Utskottet anser dessutom att verkställande direktören måste omfattas av strafflagens 40 kap. 7 § (missbruk av tjänsteställning), 8 § (grovt missbruk av tjänsteställning), 9 § (brott mot tjänsteplikt) och 10 § (brott mot tjänsteplikt av oaktsamhet).

Eftersom utskottet ovan har föreslagit att 1 § i den allmänna lagen om statliga affärsverk också ska föreskriva om dotteraffärsverk, anser utskottet att det är möjligt att också ett dotteraffärsverk kan ha en verkställande direktör. Utskottet föreslår att det ska föreskrivas om dotteraffärsverkets verkställande direktör i det nya 9 § 4 mom. på motsvarande sätt som om affärsverkets verkställande direktör. Det straffrättsliga tjänsteansvaret är detsamma som för affärsverkets verkställande direktör.

Förvaltningsutskottet föreslår att nya 3 och 4 mom. med följande lydelse fogas till 9 § i lagförslag 2:

På verkställande direktören tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar enligt vad som föreskrivs om dem i 40 kap. i strafflagen (39/1889) i fråga om offentligt anställda arbetstagare. På verkställande direktören tillämpas dessutom 40 kap. 7, 8, 9 och 10 § i strafflagen.

Ett dotteraffärsverk kan ha en verkställande direktör. Om dotteraffärsverket har en verkställande direktör, tillämpas på honom eller henne vad som föreskrivs om affärsverkets verkställande direktör.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Utskottet föreslår att lagförslag 1 och 2 i proposition RP 31/2020 rd ändras. (Utskottets förslag till ändringar)

Försvarsutskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets förslag till ändringar

1.

Lag

om Senatfastigheter och Försvarsfastigheter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Senatkoncernen

Affärsverket Senatfastigheter är ett **statligt** affärsverk enligt denna lag. Senatfastigheter har ett dotteraffärsverk, Försvarsfastigheter, och de båda affärsverken bildar tillsammans Senatkoncernen. Verksamheten och ekonomin vid Senatkoncernens affärsverk ska ordnas så att affärsverken i enlighet med 3 § i lagen om statliga affärsverk (1062/2010, nedan affärsverkslagen) kan svara för sina förbindelser och uppfylla de centrala servicemål och andra verksamhetsmål som riksdagen ställt upp för dem i enlighet med 6 § i affärsverkslagen. Senatkoncernen är verksam inom finansministeriets förvaltningsområde och koncernens allmänna styrning hör till finansministeriet.

Försvarsministeriet styr Försvarsfastigheter när affärsverket tillhandahåller de tjänster i enlighet med 2 § i denna lag som Försvarsmakten och de partner som Försvarsmakten har angett behöver för utförande av de uppgifter som avses i 2 § i lagen om försvarsmakten (551/2007).

Efter det att riksdagen har fattat beslut om statsbudgeten beslutar finansministeriet om Senatfastigheters servicemål och övriga verksamhetsmål och på motsvarande sätt beslutar försvarsministeriet om Försvarsfastigheters servicemål och övriga verksamhetsmål. (Nytt 3 mom.)

Inom ramen för den statsbudget som riksdagen godkänt beslutar finansministeriet om Senatkoncernens resultatmål och intäktsföringsmål. Koncernens resultatmål ska fastställas så att Senatfastigheter och Försvarsfastigheter kan uppnå de servicemål och övriga verksamhetsmål en-

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

ligt företagsekonomiska principer som avses i 6 § 1 mom. 1 punkten i affärsverkslagen. (Nytt 4 mom.)

För att säkerställa en samordnad styrning ska ministerierna bereda målen och den övriga styrningen av verksamheten i samarbete. (Nytt 5 mom.)

På Senatfastigheter och Försvarsfastigheter tillämpas ~~affärsverkslagen~~ ~~lagen om statliga affärsverk (1062/2010), nedan affärsverkslagen~~, om inte något annat föreskrivs i denna lag. (6 mom. RP 3 mom.)

2 §

Senatkoncernens uppgifter

Senatkoncernens affärsverk har till uppgift att bedriva verksamhet inom verksamhetsområdet fastighets- och lokalaaffärsverksamhet och för statens behov producera fastighets- och lokaltjänster, tjänster inom ledning och förvaltning av lokaler, tjänster i anslutning till anskaffning, förvaltning och överlåtelse av lokaler samt andra tjänster med direkt anknytning till dem enligt serviceavtal för de kunder som avses i 2 § i affärsverkslagen. Dessutom ska affärsverken ha hand om den statliga fastighetsförmögenhet som affärsverken besitter, om skötseln och förvaltningen av den samt vid behov om överlåtelse, förvärv, skötsel och förvaltning av statens fastighetsförmögenhet och annan anknytande egendom. Senatkoncernens affärsverk får i liten omfattning tillhandahålla tjänster också för andra kunder. ~~Närmare bestämmelser om serviceavtal och de allmänna grunderna för avtalsvillkoren kan utfärdas genom förordning av statsrådet.~~

Försvarsfastigheter tillhandahåller de lokaltjänster som Försvarsmakten och av Försvarsmakten angivna partner behöver. Försvarsfastigheter har också till uppgift att förvalta den statliga fastighetsförmögenhet som affärsverket besitter.

I serviceavtalen ska det avtalas om tjänsternas innehåll, villkor för produktionen av tjänsterna, vederlag för tjänsterna och villkor för uppsägning av serviceavtalen. Tjänster till statliga organisationer enligt 2 § i affärsverkslagen prissätts enligt självkostnadsprincipen. Tjänster till andra kunder och tjänster som kan nyttjas i ett konkurrensläge på marknaden prissätts och ska avtalas i enlighet med 3 § i affärsverkslagen. Med vederlagen för tjänsterna ska de totala kostnader som Senatkoncernens affärsverk orsakas kunna täckas. Genom avtalen kan myndighetsuppgifter eller skötsel av offentliga förvaltningsuppgifter inte överföras på Senatkoncernens affärsverk. På serviceavtal mellan Senatkoncernens affärsverk och statliga organisationer enligt 2 § 1 mom. i affärsverkslagen tillämpas bestämmelserna om förvaltningsavtal. Närmare bestämmelser om serviceavtal och grunderna för avtalsvillkoren får utfärdas genom förordning av statsrådet. (Nytt 3 mom.)

Senatfastigheter och Försvarsfastigheter tillhandahåller centraliserat inom koncernen en del av de tjänster som de behöver eller tillhandahåller för sina kunder. Senatfastigheter ansvarar för att dessa tjänster fungerar. (4 mom. som 3 mom. i RP)

~~Senatfastigheter sköter sina uppgifter under undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen (1552/2011) enligt vad finansministeriet och försvarsministeriet beslutar. Försvarsfastigheter sköter sina uppgifter under undantagsförhållanden och vid störningar under normala förhållanden som avses i 3 § 1 och 2 punkten i beredskapslagen enligt vad försvarsministeriet beslutar.~~

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

3 §

Ansvar för Försvarsfastigheters förbindelser

Senatfastigheter svarar för Försvarsfastigheters förbindelser, om Försvarsfastigheter inte för-
mår svara för dem med den statliga egendom som överförts i affärsverkets besittning.

4 §

Riksdagens styrning av affärsverken

I fråga om riksdagens styrning av Senatkonscernens affärsverk gäller vad som föreskrivs i 6 § i
affärsverkslagen. När riksdagen godkänner statsbudgeten ger den Senatkonscernen de fullmakter
och samtycken som avses i 6 § 1 mom. 3 och 4 punkten i affärsverkslagen. Senatfastigheters sty-
relse fattar beslut om den interna fördelningen av fullmakter och bemyndiganden i Senatkons-
cernen inom ramen för de fullmakter som riksdagen godkänt och med beaktande av de servicemål
och andra mål för verksamheten som riksdagen ställt upp.

5 §

Bokföring, bokslut och ekonomi

Senatfastigheter svarar för upprättandet av affärsverkskonscernens bokslut med iakttagande av
vad som föreskrivs i 13 § i affärsverkslagen.

Försvarsfastigheters bokslut undertecknas av Försvarsfastigheters styrelse och direktör. Senat-
fastigheters styrelse fastställer Försvarsfastigheters bokslut. Senatfastigheters och affärsverks-
konscernens bokslut ska upprättas, undertecknas och lämnas till finansministeriet för fastställelse
och beslut av statsrådet på det sätt som föreskrivs i 13 § i affärsverkslagen.

Statsrådet beslutar utifrån konscernbokslutet om hur affärsverkskonscernens vinst ska intäktsfö-
ras i statsbudgeten, om fördelningen av intäktsföringen mellan affärsverken samt om andra åtgär-
der som affärsverkets verksamhet och ekonomi föranleder. Senatfastigheter intäktsför vinsten till
statsbudgeten.

6 §

Upplåning och långivning till Försvarsfastigheter

Senatfastigheter upptar de lån som affärsverken i Senatkonscernen behöver. Senatfastigheter
kan bevilja Försvarsfastigheter lån. Försvarsfastigheter godkänner upptagande av lån för egen
räkning och de förpliktelser som hänför sig till lånen.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

7 §

Försvarsfastigheters förvaltning

Försvarsfastigheter har en styrelse och, med avvikelse från vad som föreskrivs i 9 § i affärsverkslagen, en direktör. Försvarsfastigheters styrelseordförande och majoriteten av styrelsemedlemmarna utnämns på föredragning av försvarsministeriet så att den styrelsemedlem som representerar personalen räknas in i den föreslagna majoritetsandelen. Direktören för Försvarsfastigheter utses och avsätts av Försvarsfastigheters styrelse.

Direktören för Försvarsfastigheter ska sköta och utveckla Försvarsfastigheters löpande förvaltning och operativa affärsverksamhet i enlighet med styrelsens anvisningar och föreskrifter samt se till att bokföringen är förenlig med lagstiftningen och att medelsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. Direktören ska se till att styrelsens beslut verkställs, följa styrelsens föreskrifter och informera styrelsen om åtgärder och händelser som är viktiga med tanke på affärsverkets verksamhet, om inte dessa har anförtratts Senatfastigheters verkställande direktör.

Direktören för Försvarsfastigheter föredrar ärendena för Försvarsfastigheters styrelse. Verkställande direktören för Senatfastigheter är dock föredragande i ärenden som har betydande konsekvenser för hela Senatkongern.

Styrelsen för Försvarsfastigheter gör framställning om budgetförslag och budgetmål samt om resultatmål och intäktsföringsmål i enlighet med 8 § 2 mom. 1 och 2 punkten i affärsverkslagen och överlämnar dem till styrelsen för Senatfastigheter, som inkluderar dem i de egna, motsvarande framställningarna. Försvarsfastigheter överlämnar ett bokslut enligt 8 § 2 mom. 8 punkten i affärsverkslagen till Senatfastigheters styrelse för fastställelse. I fråga om styrelsen för Försvarsfastigheter och personalens deltagande gäller i övrigt vad som föreskrivs i 7, 8, 10 och 11 § i affärsverkslagen. I fråga om direktören tillämpas i övrigt vad som i 6 kap. 17–20 § i aktiebolagslagen (624/2006) föreskrivs om verkställande direktören för ett aktiebolag.

8 §

Vissa bestämmelser om Senatkongern

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 13 § 3 mom. i affärsverkslagen, beslutar finansministeriet om en enskild överföring när egendom eller egendomskomplex vars verkliga värde är högst tio miljoner euro överförs i Senatfastigheters eller Försvarsfastigheters besittning eller från någotdera affärsverkets besittning till statens budgetekonomi.

Utöver vad som föreskrivs i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (973/2002) får sådan fastighetsförmögenhet i Senatfastigheters eller Försvarsfastigheters besittning som hyrts ut till Försvarsmakten inte överlåtas utan försvarsministeriets samtycke, om inte statsrådet beslutar något annat.

Till styrelsens uppgifter hör utöver vad som föreskrivs i 8 § 2 mom. 11 punkten i affärsverkslagen att besluta om förvärv av fastighetsförmögenhet till affärsverket samt, så som anges i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet, om överlåtelse av och utarrendering av fastighetsförmögenhet. Om överlåtelsen eller utarrenderingen inte till omfattning eller värde är betydande, kan styrelsen genom sitt beslut hänskjuta befogenheten att sköta överlåtelsen eller utarrenderingen till någon av affärsverkets anställda.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

I verksamheten vid Senatkongcernens affärsverk iakttas utöver vad som föreskrivs i arkivlagen (831/1994) även bestämmelserna i 4 kap. i arkivlagen om framställning, förvaring och användning av handlingar. (Nytt 4 mom.)

9 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser som gäller verksamheten

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om försvarsförvaltningens byggverk (1360/1993), nedan *den upphävda lagen*. Den upphävda lagen och de författningar som utfärdats med stöd av den tillämpas på Försvarsförvaltningens byggverk till den 31 december 2020.

När Försvarsfastigheter inleder sin verksamhet beslutas om dess balansräkning i enlighet med 13 § 1 mom. i affärsverklagen. I samband med att verksamheten inleds görs överföringar av egendom och förpliktelser till bokföringsvärde. De överföringar av egendom som avses i denna paragraf och de överföringar av personal som avses i 11 § genomförs den 1 januari 2021.

Försvarsfastigheter vidtar under 2021 de avslutande åtgärderna för verksamhetsåret 2020 och övriga behövliga åtgärder i samband med att verksamheten vid Försvarsförvaltningens byggverk upphör.

På ansvar, skyldigheter och rättigheter som inte med stöd av 13 § i affärsverklagen överförs i samband med inrättandet av Försvarsfastigheter tillämpas vad som föreskrivs i denna paragraf. De ärenden som är avsedda att överföras och de avtal och förbindelse som ingåtts samt de rättigheter och skyldigheter som följer av dem och som är anhängiga vid Försvarsförvaltningens byggverk och Senatfastigheter när denna lag träder i kraft övergår den 1 januari 2021 till Försvarsfastigheter, såvida avtalen och förbindelserna inte innehåller förbud mot en överföring.

Försvarsfastigheter ska i samband med överföringen av besittningsrätten till egendom enligt 13 § i affärsverklagen eller till borgenärer och avtalsparter i avtal som med stöd av 5 mom. överförs direkt göra en skriftlig anmälan om överföringen av skuld- och avtalsförhållanden utan dröjsmål efter det att denna lag har trätt i kraft, dock senast den 31 januari 2021. ~~De av Senatfastigheters och Försvarsförvaltningens byggverks borgenärer och avtalsparter vilkas skuld- eller avtalsförhållande överförs har rätt att säga upp ett skuldförhållande eller ett avtal till att upphöra den 31 december 2020, om förhållandet eller avtalet inte kan överföras eller förlängas på tidigare villkor efter överföringen. Den part som tagit emot överföringen ska underrättas om uppsägningen senast den 30 oktober 2020, om inte parterna har kommit överens om något annat. I egenskap av mottagande part ska Senatfastigheter och Försvarsfastigheter senast den 31 augusti 2020 till borgenärerna och avtalsparterna sända en skriftlig anmälan om överföringen av de kända skulder, ansvar och avtal som de övertar. Anmälan för Försvarsfastigheters räkning kan sändas också av Senatfastigheter.~~

De av Senatfastigheters och Försvarsförvaltningens byggverks borgenärer och avtalsparter vars skuld- eller avtalsförhållande överförs har rätt att säga upp skuldförhållandet eller avtalet så att det upphör den 30 juni 2021, om det enligt gällande avtalsvillkor inte ensidigt kan överföras och avtalsparten inte ger sitt samtycke till att avtalet överförs eller om avtalen efter överföringen inte skäligen kan fortsätta att gälla på samma villkor som tidigare. Försvarsfastigheter ska underrättas om uppsägningen senast den 31 mars 2021.

Senatfastigheters ställning som statligt affärsverk och affärsverkets rättigheter och skyldigheter samt personalens ställning och anställningsvillkor förändras inte genom ikraftträdandet av denna lag, om inte något annat bestäms särskilt.

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

10 §

Övergångsbestämmelser som gäller personalen

Personalen vid Försvarsförvaltningens byggverk övergår i anställning hos Försvarsfastigheter eller Senatfastigheter den 1 januari 2021. Samtidigt övergår den personal vid Senatfastigheter som i fortsättningen kommer att sköta kundrelationen till Försvarsmakten i anställning hos Försvarsfastigheter. På överlåtelseerna tillämpas vad som föreskrivs i 5 e och 5 f § i statstjänstemannalagen (750/1994) och i 1 kap. 10 § i arbetsavtalslagen (55/2001). Anställningsförhållandet för den personal som överförs anses vid fastställandet av förmåner fortgå oavbrutet hos staten.

Vid övergången ändras tjänsteförhållandet som direktör för Försvarsförvaltningens byggverk till ett motsvarande arbetsavtalsförhållande för viss tid vid Försvarsfastigheter. De rättigheter och skyldigheter som hänför sig enbart till tjänsten överförs inte på det sätt som avses i 1 mom.

Försvarsministeriet samt Senatfastigheter och Försvarsfastigheter svarar solidariskt för de lönefordringar och fordringar som föranleds av något annat arbetsavtals- eller tjänsteförhållande som förfallit till betalning före den 1 januari 2021. Förvärvaren betalar fordringar som förfallit till betalning, om parterna inte kommer överens om något annat. Försvarsministeriet är i fråga om den personal som överförs från Försvarsförvaltningens byggverk och Senatfastigheter i fråga om den personal som överförs från Senatfastigheter ansvariga gentemot förvärvaren för de fordringar som förfallit till betalning.

Senatfastigheter och Försvarsfastigheter är skyldiga att iaktta bestämmelserna i de kollektivavtal som gällde den 31 december 2020 under den tid avtalen är i kraft på det sätt som föreskrivs i 5 § i lagen om kollektivavtal (436/1946).

2.

Lag

om ändring av lagen om statliga affärsverk

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) 8 § 2 mom. 11 punkten, varvid den nuvarande 12 punkten blir 11 punkt, och 19 §,

ändras 1–3 §, 6 § 1 mom., 7 § 2 och 3 mom., 8 § 2 mom. 1 punkten och 13 § 4 mom., samt *fogas* till 9 § nya 3 och 4 mom. och till 13 § ett nytt 4 mom., varvid det ändrade 4 mom. blir 5 mom., som följer:

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

1 §

Lagens tillämpningsområde och syfte

Denna lag tillämpas på statliga affärsverk som producerar tjänster för staten i enlighet med principerna i 3 §. I denna lag föreskrivs om grunderna för affärsverkens verksamhet, ekonomi, och förvaltning och styrning.

Om enskilda affärsverk föreskrivs dessutom i en särskild lag om affärsverket. Affärsverket kan på det sätt som föreskrivs i den särskilda lagen ha ett eller flera dotteraffärsverk som bildar en koncern mellan affärsverken. Denna lag tillämpas på den verksamhet som bedrivs av affärsverket och dess dotteraffärsverk, om inte något annat föreskrivs i lagen om affärsverket.

2 §

Ställning och uppgifter

Ett statligt affärsverk tillhandahåller enligt serviceavtal tjänster för statliga ämbetsverk och inrättningar, statliga fonder utanför statsbudgeten och andra statliga affärsverk liksom för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen.

Ett statligt affärsverk kan enligt serviceavtal tillhandahålla tjänster också för

1) sådana sammanslutningar och stiftelser som staten har bestämmande inflytande över och vars uppgift enligt bestämmelser i lag eller med stöd av lag är att bedriva annan än ekonomisk verksamhet,

2) sådana sammanslutningar som tillhandahåller tjänster för staten i egenskap av anknutna enheter enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016),

3) sådana sammanslutningar och stiftelser vars verksamhet främst finansieras med anslag som tagits in i statsbudgeten och som inte är sådana kunder som avses i 1 punkten.

3 §

Principerna för affärsverkens verksamhet

Ett affärsverk ska skötas enligt företagsekonomiska principer. I den utsträckning ett affärsverk självt tillhandahåller tjänster i ett konkurrensläge på marknaden eller producerar tjänster till nytta för kunderna i ett konkurrensläge på marknaden, ska affärsverket prissätta sina tjänster på marknadsvillkor. Ett affärsverk kan endast i liten utsträckning bedriva verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden.

Ett affärsverk svarar för sina förbindelser med statlig egendom som överförs i dess besittning. Om ett affärsverk inte förmår svara för sina förbindelser, svarar staten för dem.

6 §

Riksdagens styrning av affärsverken

I samband med behandlingen av statsbudgeten ska riksdagen

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

- 1) godkänna affärsverkets viktigaste servicemål och andra verksamhetsmål,
 - 2) godkänna ökning och nedsättning av affärsverkets grundkapital samt besluta om intagande av anslag i statsbudgeten för att beviljas för ökning av affärsverkets grundkapital,
 - 3) samtycka till att affärsverket upptar lån för finansiering av verksamheten,
 - 4) godkänna maximibeloppet för affärsverkets investeringar under nästa räkenskapsperiod samt bemyndiganden för affärsverket att ingå sådana förbindelser för investeringar som medför utgifter under senare räkenskapsperioder.
-

7 §

Styrelse

Det ministerium till vars förvaltningsområde affärsverket hör utser styrelsemedlemmarna för högst tre år i sänder. Ministeriet förordnar en av medlemmarna att vara styrelsens ordförande och en att vara vice ordförande. Minst en av medlemmarna ska företräda personalen vid affärsverket eller dess dottersammanslutning. Den medlem som företräder personalen ska vara anställd hos affärsverket eller dottersammanslutningen. Närmare bestämmelser om styrelsens sammansättning och mandatperiodens längd får utfärdas genom förordning av statsrådet, vilken utfärdas särskilt för varje affärsverk.

Det ministerium till vars förvaltningsområde affärsverket hör kan befria styrelsen eller en medlem av styrelsen från uppdraget.

8 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen ska särskilt

- 1) göra framställning om budgetförslag för affärsverket och i anslutning därtill om förslag till servicemål och andra verksamhetsmål för affärsverket för följande år,
-

- 11) behandla och avgöra övriga ärenden som är vittgående eller viktiga.
-

9 § (Ny)

Verkställande direktör

Ett affärsverk ska ha en verkställande direktör som leder och utvecklar affärsverkets verksamhet, sköter affärsverkets löpande förvaltning samt ser till att bokföringen är lagenlig och att med-

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

elsförvaltningen är ordnad på ett tillförlitligt sätt. I fråga om verkställande direktören tillämpas vad som i 6 kap. 17–20 § i aktiebolagslagen bestäms om ett aktiebolags verkställande direktör.

Verkställande direktören ska se till att styrelsens beslut verkställs och följa styrelsens föreskrifter samt informera styrelsen om åtgärder och händelser som är betydelsefulla med hänsyn till affärsverkets verksamhet.

På verkställande direktören tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar enligt vad som föreskrivs om dem i 40 kap. i strafflagen (39/1889) i fråga om offentligt anställda arbetstagare. På verkställande direktören tillämpas dessutom 40 kap. 7, 8, 9 och 10 § i strafflagen.

Ett dotteraffärsverk kan ha en verkställande direktör. Om dotteraffärsverket har en verkställande direktör, tillämpas på honom eller henne vad som föreskrivs om affärsverkets verkställande direktör.

13 §

Affärsverkets balansräkning

När statliga enskilda fastighetsförmögenhetsposter eller lös egendom som direkt anknyter till dem överförs mellan affärsverk, beslutar dessa med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. om överföringarna när affärsverken enligt lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet har rätt att besluta om överlåtelse av egendom. Överföringen redovisas som en ökning eller minskning av övrigt eget kapital för affärsverket.

Innan ett beslut enligt 1–4 mom. fattas ska affärsverkets revisorer göra en uppskattning av egendomen och förpliktelserna och värdet på dessa samt ge ett utlåtande därom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 7 § i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) 7 § 2 mom. som följer:

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

7 §

Uppgifterna för den som tillhandahåller nät- och infrastrukturtjänster

Tillhandahållaren av nät- och infrastrukturtjänster får anlita Försvarmakten som underleverantör för att bygga och upprätthålla ett undervattenskabelnät för säkerhetsnätet samt Försvarsfastigheter för att bygga, låta bygga och upprätthålla utrustningsutrymmen för säkerhetsnätet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 2 § i elmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i elmarknadslagen (588/2013) 2 § 1 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på elmarknaden, som omfattar produktion, import, export och leverans av el samt elöverföring och eldistribution. Bestämmelserna i II avdelningen samt 7 och 21 kap. tillämpas inte på försvarsförvaltningen och inte heller på Försvarsfastigheter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (906/2019) 18 § 1 mom. som följer:

18 §

Handlingar som ska säkerhetsklassificeras inom statsförvaltningen

Myndigheter vid statliga ämbetsverk, inrättningar och affärsverk samt domstolar och nämnder som har inrättats för att behandla besvärssärenden ska säkerhetsklassificera handlingar och förse dem med anteckning om säkerhetsklass som visar vilket slag av informationssäkerhetsåtgärder som ska vidtas vid behandlingen av dem. Anteckningen om säkerhetsklass ska göras om handlingen eller informationen i den är sekretessbelagd enligt 24 § 1 mom. 2, 5 eller 7–11 punkten i offentlighetslagen och om obehörigt avslöjande eller obehörig användning av handlingen kan orsaka skada för försvaret, för förberedelser inför undantagsförhållanden, för internationella relationer, för brottsbekämpningen, för den allmänna säkerheten eller för stats- och samhällsekonomin funktion, eller på något annat jämförbart sätt för Finlands säkerhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen före ingången av höstsessionen 2022 lämnar en övergripande redogörelse om Senatfastigheter, dess dotteraffärsverk Försvarsfastigheter och hela Senatkoncernen. Redogörelsen ska behandla

1) bland annat statens lokalförvaltning i dess helhet, dess organisation, verksamhetsprinciper, reglering, kundens ställning, kostnader, serviceavtal med eventuella anknyttande meningsskiljaktigheter, systemets konsekvenser för myndigheternas förutsättningar att sköta sina lagstadgade uppgifter och lokalförvaltningens ansvar bland annat för brister i lokalernas skick samt

Utlåtande FvUU 20/2020 rd

2) en generell bedömning av affärsverksmodellens lämplighet som organisationsform för statens lokalförvaltning.

Helsingfors 24.11.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Riikka Purra saf
vice ordförande Mari-Leena Talvitie saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Jussi Halla-aho saf
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Anna-Kaisa Ikonen saml
medlem Aki Lindén sd
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Juha Pylväs cent
medlem Matti Semi vänst
medlem Heidi Viljanen sd
medlem Ben Zyskiewicz saml
ersättare Niina Malm sd
ersättare Jenni Pitko gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Ossi Lantto.